

**ИСПОЛКОМ
МАКАРОВСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ЛАИШЕВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО
РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ
ТАТАРСТАН**

422602 с.Ташкирмень,
ул. Мира, д.40
тел: 8-(84378) -4-85-25
факс: 8-(84378) -4-85-25
e-mail: Makar.La@tatar.ru

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЛАЕШ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
МАКАРОВКА АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ ИСПОЛКОМ**

422602 Ташкирмән авылы,
Тынычлык урамы, 40 нчыйорт
тел: 8-(84378) -4-85-25
факс: 8-(84378) -4-85-25
e-mail: Makar.La@tatar.ru

2020 елның 16 октябре

12 номер

КАРАР

**Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Макаровка
авылы жирлегендә төзекләндерү қагыйдәләре таләпләрен үтәү буенча
муниципаль контрольне гамәлгә ашыру буенча административ
регламентны раслау турында.**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми
принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 10-ФЗ номерлы
Федераль законны гамәлгә ашыру максатларында, Татарстан
Республикасының Административ хокук бозулар кодексы, Лаеш муниципаль
районының Макаровка авыл жирлеге Уставы белән, төзекләндерү
қагыйдәләрен үтәү өлкәсендә контрольне көчәйту өчен, Татарстан
Республикасы Лаеш муниципаль районы Макаровка авыл жирлеге башкарма
комитеты карар бирә:

1. Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Макаровка
авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү қагыйдәләрен үтәү буенча
Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру буенча административ регламентны
расларга.

2. Элеге каарны Интернет мэгълумат-телекоммуникация чөлтөрөндө Татарстан Республикасы хокукий мэгълумат рэсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru> веб-адресы буенча һәм Лаеш муниципаль районның рэсми сайтында интернет-телекоммуникация чөлтөрөндөгө <http://laishevo.tatarstan.ru>. веб-адрес буенча бастырып чыгарырга.

3. Элеге каарның үтәлешен тикшереп торуны үз өстемдә калдырам.

**Башлык-Татарстан Республикасы
Лаеш муниципаль районы
Макаровка авыл жирлеге Советы рэисе**

В.В.Кормачев

Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы
Макаровка авыл жирлеге Башкарма комитетының
2020 елның 16 октябрендөгө 12 номерлы
карары белән расланган.

**Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районның Макаровка
авыл жирлеге территорииясендә төзекләндерү ҡагыйдәләренең
таләпләрен үтәү буенча муниципаль контрольне гамәлгә ашыру буенча
административ регламент**

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Элеге административ регламент Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районның Макаровка авыл жирлеге территорииясендә (алга таба-текст буенча - авыл жирлеге) төзекләндерү, оештыру һәм үткәрү ҡагыйдәләренең юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр, гражданнар тарафыннан муниципаль хокукий актларда билгеләнгән таләпләренең үтәлешенә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру тәртибен билгели.

1.2. Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Макаровка авыл жирлеге территорииясендә төзекләндерү ҡагыйдәләре таләпләрен үтәүне муниципаль контрольне Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Макаровка авыл жирлеге башкарма комитеты башкара.

1.3. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыруны турыдан-туры җайга салучы норматив хокукий актлар исемлеге:

1993 елның 12 декабрендәгө Россия Федерациясе Конституциясе бөтенхалык тавышы белән кабул ителде;

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында » 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон»;

Дәүләт контролен (күзэтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм шәхси эшкуарларның хокукларын яклау турында «2008 елның 26 декабрендәге 294-ФЗ номерлы Федераль закон»;

Россия Федерациясе гражданнары мөрәҗәгатьләрен карау тәртибе турында «2006 елның 2 маенданы 59-ФЗ Федераль закон»;

Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Макаровка авыл жирлеге Уставы әлеге Административ регламент.

Норматив хокукий актлар исемлеге тулы түгел.

1.4. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль предметы булып юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр, гражданнар тарафыннан муниципаль хокукий актларда билгеләнгән таләпләрнең үтәлешен тикшерү, шулай ук Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Макаровка авыл жирлеге чикләрендә урнашкан территорияләрне төзекләндерүгә карата күрсәтелгән таләпләрне бозуларны профилактикалау чарапарын оештыру һәм үткәрү тора.

1.5. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда вазыйфаи затларның хокуклары һәм бурычлары:

1.5.1. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыручи орган вәкаләтле заты тикшерү үткәргендә түбәндәгеләргә хокуклы: төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль гамәлгә ашырыла торган затларга карата кирәkle документларны (муниципаль контроль органы карамагында булган документлардагы белешмәләрнең дөреслеге нигезле шик тудыра яки бу белешмәләр муниципаль хокукий актларда билгеләнгән таләпләрнең үтәлешен бәяләргә мөмкинлек бирми торган очракта) карау, өйрәнү, үлчәү, фото - һәм видеофиксацияләүне таләп итеп, дәлилләнгән запрос жибәрергә; юридик зат тарафыннан житештерелә торган һәм гамәлгә ашырыла торган территорияләрне, биналарны, төзелмәләрне, корылмаларны, биналарны, биналарны, биналарны-муниципаль хокукий актларда билгеләнгән таләпләрне бозу һәм (яки) бирелгән күрсәтмәнен үтәлмәве факты буенча аңлатмалар алырга.

1.5.2. Тикшерү барышында муниципаль контроль органнарының мәжбүри таләпләрен бозу очраклары ачыкланган очракта:

- юридик затка, индивидуаль эшкуарга, гражданинга (алга таба - муниципаль контроль гамәлгә ашырыла торган затка) ачыкланган бозуларны

бетерү турында күрсәтмә бирә, аларны бетерү сроклары һәм (яки) кешеләр тормышына, сәламәтлегенә, хайваннарга, үсемлекләргә, әйләнә-тире мөхиткә, мәдәни мирас объектларына (тарихи һәм мәдәни ядкарләргә), Россия Федерациясе Музей фонды составына кертелгән музей предметларына һәм музей коллекцияләренә, аеруча кыйммәтле, шул исәптән уникаль, Россия Федерациясе Архив фонды документларына, тарихи, фәнни, мәдәни әһәмияткә ия булган документларга, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының "Милли китапханә фонды составына, дәүләт куркынычсызлыгы, физик һәм юридик затлар мөлкәтенә, дәүләт яки муниципаль милеккә, табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү, шулай ук федераль законнарда каралган башка чараларга, шулай ук федераль законнарда каралган башка чаралар керә.;

- Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларына (тарих һәм мәдәният һәйкәлләренә), Россия Федерациясе Музей фонды составына кертелгән музей предметларына һәм музей коллекцияләренә, аерucha кыйммәтле, шул исәптән уникаль документларына, Милли китапханә фонды составына керүче тарихи, фәнни, мәдәни әһәмияткә ия булган документларга, дәүләт иминлеген тәэмин итү, табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү буенча чаралар, шулай ук Россия Федерациясе Архив фонды составына керүче аерым тарихи, фәнни, мәдәни әһәмияткә ия булган документларга, дәүләт иминлеген тәэмин итү, табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш ачыкланган бозуларга юл куйган затларны жаваплылыкка тарту.

1.5.3. Муниципаль контроль органының вазыйфаи затлары тикшерү уздырганда бурычлы:

1) муниципаль хокукий актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләрне һәм таләпләрне бозуларны кисәтү, ачыклау һәм булдырмау буенча Россия Федерациясе законнары нигезендә бирелгән вәкаләтләрне үз вакытында һәм тулы күләмдә үтәргә.;

2) тикшерү үткәрелә торган юридик затның, шәхси эшкуарның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен, Россия Федерациясе законнарын үтәргә.;

3) жирлек администрациясе күрсәтмәсе нигезендә аны үткәру туринда аны билгеләү нигезендә тикшерү үткәрергә.;

4) бары тик хезмәт вазыйфаларын башкарганда гына тикшерү үткәрергә, күчмә тикшерүне бары тик жирлек администрациясе күрсәтмәсенең күчермәсен күрсәткәндә генә һәм 2008 елның 26 декабрендәге 294-ФЗ номерлы Федераль законның 10 статьясындагы 5 өлешендә каралган очракта, тикшерү үткәруне килештерү турындагы документның күчермәләре генә үткәрергә.;

- 5) тикшерү уздырыла торган затларга яисә аларның вәкаләтле вәкиленә каршы килмәскә, тикшерү уздырганда катнашырга һәм тикшерү предметына караган мәсъәләләр буенча аңлатмалар бирергә;;
- 6) тикшерү уздырыла торган затка, аның вәкаләтле вәкиленә тикшерү үткәргәндә катнашуучы тикшерү предметына караган мәгълүматны һәм документларны тапшырырга;
- 7) муниципаль контроль гамәлгә ашырыла торган затларны, аның вәкаләтле вәкилен тикшерү нәтиҗәләре белән таныштыру;;
- 8) муниципаль контроль гамәлгә ашырыла торган затларны, аның вәкаләтле вәкилен ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек қысаларында алынган документлар һәм (яки) мәгълүмат белән таныштырырга.;
- 9) ачыкланган бозулар фактлары буенча күрелә торган чараларның, кешеләрнең гомере, сәламәтлеге өчен, хайваннар, үсемлекләр, эйләнә-тирә мохит өчен, Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларына (тарих һәм мәдәният һәйкәлләренә), Россия Федерациясе Музей фонды составына кертелгән музей предметларына һәм музей коллекцияләренә, аеруча кыйммәтле, шул исәптән Россия Федерациясе Архив фонды составына кергән уникаль, аеруча тарихи, фәнни, мәдәни әһәмияткә ия булган документларга, дәүләт иминлегенә, табигый һәм техноген характеристдагы гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү өчен аларның мөмкин булган куркынычлыгын билгеләгәндә гражданнарның, шул исәптән шәхси эшмәкәрләрнең, юридик затларның законлы мәнфәгатьләрен яклау;
- 10) муниципаль контроль гамәлгә ашырыла торган затларга, аның вәкаләтле вәкиленә карата Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә шикаять белдергәндә үз гамәлләренең нигезле булын расларга.;
- 11) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тикшерүне уздыру срокларын үтәргә;
- 12) муниципаль контроль гамәлгә ашырыла торган затлардан, аның вәкаләтле вәкиленнән документлар һәм Россия Федерациясе законнарында каралмаган башка белешмәләр таләп итмәскә.;
- 13) муниципаль контроль гамәлгә ашырыла торган затлар үтенече буенча күчмә тикшерү уздырыр алдыннан, аның вәкаләтле вәкилен әлеге административ регламентның нигезләмәләре белән таныштыру, аның нигезендә тикшерү үткәрелә торган нигезләмәләре белән таныштыру.;
- 14) юридик затта, шәхси эшмәкәрдә булган очракта, тикшерүләрне исәпкә алу журналында үткәрелгән тикшерү турында язманы гамәлгә ашырырга.

1.6. Тикшеру уздырганда муниципаль контроль органының вазыйфаи затлары хокуклы түгел:

- 1) әгәр мондай таләпләр муниципаль контроль органы вәкаләтләренә керми икән, муниципаль хокукый актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләрнең һәм таләпләрнең үтәлешен тикшерергә;;
- 2) СССР һәм РСФСР башкарма хакимияте органнарының норматив хокукый актларында билгеләнгән таләпләрнең үтәлешен, шулай ук куллану мәжбүрилеге Россия Федерациясе законнарында каралмаган норматив документлар таләпләренең үтәлешен тикшерергә;
- 3) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә басылып чыкмаган муниципаль хокукый актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләрнең һәм таләпләрнең үтәлешен тикшерергә;
- 4) муниципаль контроль гамәлгә ашырыла торган зат, аның вәкаләтле вәкиле булмаган очракта, мондай тикшеру уздыру очракларыннан тыш, планлы яки планнан тыш күчмә тикшерүне гамәлгә ашырырга, шулай ук жир кишәрлекләре милекчеләренә, жирдән файдаланучыларга, жир биләүчеләренә һәм жир кишәрлекләрен арендалаучыларга тиешле хәбәр итү очракларында жир законнары таләпләрен үтәүне тикшерергә;;
- 5) тикшеру объектлары булып тормаган яисә тикшеру предметына карамаган документларны, мәгълүматны, продукция үрнәкләрен, эйләнә-тирә мохит объектларын һәм житештерү мохите объектларын тикшеру пробаларын бирүне таләп итәргә, шулай ук мондай документларның төп нөсхәләрен алырга;
- 6) милли стандартларда, аларны тикшеру, сынаулар, сынаулар, үлчәүләр кагыйдәләре һәм алар үз көченә кергәнче гамәлдә булган башка норматив техник документлар һәм кагыйдәләр, һәм тикшеренүләр, сынаулар, үлчәү методлары һәм үрнәкләрен сайлап алу кагыйдәләре белән билгеләнгән нормадан артып киткән нормалардан, билгеләнгән формадан һәм саннан артып киткән продукция үрнәкләрен, эйләнә-тирә мохит объектларын һәм житештерү тирәлеге объектларын тикшеру пробаларын, аларны тикшерү, сынаулар, үлчәүләр уздыру өчен;
- 7) тикшеру уздыру нәтиҗәсендә алынган һәм дәүләт, коммерция, Хезмәт, закон тарафыннан саклана торган башка серне тәшкил итүче, Россия Федерациясе законнарында каралган очраклардан тыш, таратырга. ;
- 8) тикшеру уздыруның билгеләнгән срокларын арттырырга;

9) муниципаль контроль гамәлгә ашырыла торган затларга, аның вәкаләтле вәкиленә контроль буенча чараптар үткәрү турсында күрсәтмәләр яки тәкъдимнәр бирүне гамәлгә ашырырга;;

10) муниципаль контроль гамәлгә ашырыла торган затлардан, аның вәкаләтле вәкиленнән, башка дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары яки дәүләт органнары яки жирле үзидарә органнары карамагында булган рөхсәт документларын да кертеп, Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән исемлеккә кертелгән рөхсәт документларын һәм (яисә) мәгълүматны бирүне таләп итәргә;:

11) муниципаль контроль гамәлгә ашырыла торган затлардан, аның вәкаләтле вәкиленнән тикшерү башланган көнгә кадәр документлар, мәгълүмат бирүне таләп итәргә. Муниципаль контроль органы, тикшерү үткәрү турсында боерык кабул итегендән соң, кирәклө документларны һәм (яки) мәгълүматны ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында соратып алырга хокуклы.

1.7. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль буенча чараптар гамәлгә ашырыла торган затларның хокуклары һәм бурычлары:

1.7.1. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль гамәлгә ашырыла торган затларга карата тикшерү уздыру хокукуы бар:

1) тикшерү үткәргендә турыдан-туры катнашырга, тикшерү предметына кагылышлы мәсьәләләр буенча аңлатмалар бирергә;

2) дәүләт контроле (күзәтчелеге) органыннан, муниципаль контроль органыннан, аларның вазыйфаи затларыннан тикшерү предметына керә торган мәгълүматны алырга, аны бирү Россия Федерациясе законнарында, Татарстан Республикасы норматив хокукий актларында, муниципаль хокукий актларда, Нигезләмәдә һәм әлеге административ регламентта каралган;

3) дәүләт контроле (күзәтчелеге) органнары, муниципаль контроль органнары, ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында әлеге документлар һәм (яки) мәгълүмат булган башка дәүләт органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан яисә дәүләт органнарына яисә жирле үзидарә органнарына буйсынган оешмалардан алынган документлар һәм (яисә) мәгълүмат белән танышырга;;

4) ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында соратып алына торган документларны һәм (яки) мәгълүматны Дәүләт контроле (күзәтчелеге) органына, муниципаль контроль органына үз инициативасы буенча тапшырырга;

5) тикшерү нәтижәләре белән танышырга hәм тикшерү актында тикшерү нәтижәләре белән танышу, алар белән килешү яки алар белән, шулай ук дәүләт контроле (кузәтчелеге) органы, муниципаль контроль органы вазыйфаи затларының аерым гамәлләре белән танышу турында күрсәтергә;

6) Россия Федерациясе законнары нигезендә административ hәм (яисә) суд тәртибендә тикшерү үткәргәндә юридик затның, индивидуаль эшкуарның хокукларын бозуга китергән дәүләт контроле (кузәтчелеге) органы, муниципаль контроль органы вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмауларына) шикаять бирергә:;

7) Эшкуарлар хокукларын яклау буенча Россия Федерациясе Президенты каршындагы Вәкаләтле вәкилне яисә Эшкуарлар хокукларын яклау буенча Татарстан Республикасы Президенты каршындагы вәкаләтле вәкилне тикшерүдә катнашырга жәлеп итәргә.

1.7.2. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль гамәлгә ашырыла торган затлар, аларның вәкаләтле вәкилләре тубәндәгеләргә бурычлы: житәкчеләр, башка вазыйфаи затларның яисә юридик затларның вәкаләтле вәкилләренең булын тәэмим итәргә; хосусый эшмәкәрләр мәжбүри таләпләрне үтәү буенча чаралар оештыру hәм үткәрү өчен жаваплы вәкилләрнең булын тәэмим итәргә; документар тикшерү үткәргәндә, дәлилләнгән запрос алынган көннән соң ун эш көне эчендә муниципаль контроль органына күрсәтелгән документларны жибәрергә; күчмә тикшерү уздыруучы муниципаль контроль органының вәкаләтле вазыйфаи затына күчмә тикшерүнең максатлары, бурычлары hәм предметы белән бәйле документлар шулай ук экспертларның күчмә тикшерүндә катнашучы вазифаи затларга, эксперт оешмалары вәкилләренә, юридик зат, шәхси эшмәкәргә бина, төзелмә, корылмалар, биналар эшчәнлеген гамәлгә ашырганда кулланыла торган территориягә, юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр тарафыннан кулланыла торган жиһазларга, мондый объектларга, транспорт чараларына hәм алар йөк ташый торган йөкләргә күчмә тикшерү үткәрүне тәэмим итәргә. Юридик затлар, аларның житәкчеләре, башка вазыйфаи затлар, Юридик затларның вәкаләтле вәкилләре, шәхси эшмәкәрләр, аларның вәкаләтле вәкилләре, тикшерү үткәрүгә нигезсез комачаулаучы hәм (яисә) мәжбүри таләпләрне бетерү турында муниципаль контроль органы күрсәтмәләрен вакытында үтәмәүчеләр Россия Федерациясе законнары нигезендә жаваплы.

1.8. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру нәтижәләре. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру нәтижәсе булып юридик затны, шәхси эшмәкәрне, гражданинны тикшерү актын төзу тора. Тикшерү акты ике нөсхәдә тәмамланганнан соң турыдан-туры рәсмиләштерелә, аларның берсе күшымталарның күчермәләре белән

муниципаль контроль гамәлгә ашырыла торган затка, аның вәкаләтле вәкиленә тикшерү акты белән танышудан баш тарту турында расписка белән тапшырыла. Физик зат, житәкче, башка вазыйфаи зат яисә юридик затның вәкаләтле вәкиле, индивидуаль эшкуар, аның вәкаләтле вәкиле булмаган очракта, шулай ук тикшерелүче затның тикшерү акты белән танышудан яки танышудан баш тартуыннан баш тарткан очракта, акт заказлы почта аша муниципаль контроль органы эшендә саклана торган тикшерү акты нөсхәсенә теркәлә торган хәбәрнамә белән жибәрелә. Тикшерү актын төзү өчен үткәрелгән тикшерүләр, сынаулар, махсус тикшерүләр, экспертизалар нәтижәләре буенча бәяләмәләр алырга кирәк булса, тикшерү акты контроль чаралары тәмамланганнан соң өч эш көненнән дә артмаган вакытка төзелә һәм муниципаль контроль гамәлгә ашырыла торган затларга, аның вәкаләтле вәкиленә расписка астында подпiska алыш бару турында белдерү кәгазе һәм (яки) әлеге актны төзегән затның көчәйтләгән квалификацияле электрон имzasы белән имзаланган электрон документ рәвешендә (тикшерелә торган затның муниципаль контроль кысаларында электрон формада үзара хезмәттәшлек итүне гамәлгә ашыру ризалыгы булғанда), документ. Бу чакта күрсәтелгән документны тапшыру турында белдерү һәм (яки) алуны башка раслау муниципаль контроль органы эшендә саклана торган тикшерү акты нөсхәсенә теркәлә.

1.9. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру һәм тикшерү үткәрү максатларына һәм бурычларына ирешү өчен кирәkle документларның һәм (яки) мәгълүматларның тулы исемлеге.

1.9.1. Тикшерү барышында тикшерелүче юридик затта, шәхси эшмәкәрдә кирәkle документларның һәм (яки) мәгълүматларның тулы исемлеге. Тикшерү барышында вазыйфаи затлар юридик заттан, шәхси эшмәкәрдән шәхсән соратып алалар, запроска тикшерү үткәрү турында боерыкның мөһере белән таныкланган күчermәсе теркәлә: - гамәлгә кую документлары; - күчемсез милек объектына хокук билгели торган документлар;

1.9.2. Ведомствоара исемлек нигезендә башка жирле үзидарә органнарыннан яки жирле үзидарә органнарына буйсынуучы оешмалардан ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында тикшерү барышында соратып алына һәм алына торган документларның һәм (яки) мәгълүматларның тулы исемлеге. Ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында тикшерү барышында соратып алына һәм алына торган документлар һәм (яки) мәгълүмат:

- 1) юридик затларның бердәм дәүләт реестрыннан белешмәләр;
- 2) шәхси эшкуарларның бердәм дәүләт реестрыннан белешмәләр.

2. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру тәртибенә карата таләпләр

2.1. Муниципаль контрольлекне гамәлгә ашыру турында мәгълүмат бирү тәртибе.

Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Макаровкаавыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан башкарыла.

Муниципаль контроль органы Татарстан Республикасы, Лаеш районы, Ташкирмән авылы, Тынычлык ур., 40 йорт адресы буенча урнашкан.

Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча мәгълүмат Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Макаровкаавыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан түбәндәгэ адрес буенча үткәрелә: Татарстан Республикасы, Лаеш районы, Ташкирмән авылы, Тынычлык ур., 40. телефон: 88437848525.

Гариза бирүчеләрне кабул итү графигы:

Сишәмбе 8.00-12.00 сәгатьләрдә. Ял көннәре: шимбә, якшәмбә.

Турыдан-туры эшләми торган бәйрәм көненә туры килгән эш көне озынлыгы бер сәгатькә кими.

Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә муниципаль контроль органының рәсми сайты адресы: <http://pravo.tatarstan.ru> -Лаеш муниципаль районының рәсми сайтында интернет-телекоммуникация чөлтәрендәге веб-адрес буенча: <http://laishevo.tatarstan.ru> к

Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча кызыксынган затлар тарафыннан мәгълүмат алу тәртибе.

Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча кызыксынган затларга мәгълүмат бирү рәвешендә гамәлгә ашырыла:

шәхси мәгълүмат;

халыкка мәгълүмат бирү.

Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча шәхси мәгълүмат бирелә:

шәхси мөрәжәгатьтә;

язма мөрәжәгатьләр буенча;

телефон аша;

электрон почта аша.

Шәхси кабул итү барышында яки муниципаль контроль органы телефоны аша мәгълүмат бирү туринда кызыксынган затка жентекләп хәбәр итә:

урнашу урыны, почта адресы, эш графигы, төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру өчен җаваплы муниципаль контроль бүлеге хезмәткәрләре, телефон номерлары һәм кабинет номерлары туринда;

төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру тәртибе һәм сроклары туринда; гамәлләргә (гамәл кылмавына), шулай ук муниципаль контроль органы караганда шикаять бирү тәртибе туринда.

Гражданнарны, индивидуаль эшкуарларны (аларның вәкилләрен), юридик затлар вәкилләрен төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кагыйдәләре туринда консультация бирү мәсьәләләре буенча шәхси кабул итү «Россия Федерациясе гражданнары мөрәжәгатьләрен карау тәртибе туринда»2006 елның 2 маендағы 59-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә оештырыла һәм гамәлгә ашырыла.

Мөрәжәгать итученең төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кагыйдәләре туринда консультация бирү мәсьәләләре буенча язма мөрәжәгатьләре, язма мөрәжәгать теркәлгән көннән 30 көннән дә артмаган вакыт әчендә, җавап әзерләү өчен кирәkle вакытны исәпкә алып, хезмәткәрләр тарафыннан карала.

Электрон документ формасында кергән консультация сорап мөрәжәгать итү «Россия Федерациясе гражданнары мөрәжәгатьләрен карау тәртибе туринда»02.05.2006 ел, №59-ФЗ Федераль законда билгеләнгән тәртиптә каралырга тиеш. Мөрәжәгатьтә фамилия, исем, атасының исеме (соңғысы - булган очракта), электрон почта адресы, әгәр җавап электрон документ рәвешендә жибәрелергә тиеш булса, һәм почта адресы, әгәр җавап язма жибәрелергә тиеш булса, мәжбүри рәвештә күрсәтелә. Мөрәжәгать итүче мондый мөрәжәгатькә кирәkle документларны һәм материалларны электрон формада теркәргә яисә курсатылған документларны һәм материалларны яки аларның күчермәләрен язма рәвештә жибәрергә хокуклы.

Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гавами мәгълүмат мәгълүмат урнаштыру юлы белән гамәлгә ашырыла:

Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Макаровкаавыл жирлеге башкарма комитетының рәсми сайтында Интернет чөлтәрендә түбәндәгә веб-адрес буенча урнаштырылган: <http://laishovo.tatarstan.ru> массакүләм мәгълүмат чараларында (ММЧ); жирлекнең рәсми стендларында; жирлекнең рәсми сайтында (алга таба-Сайт) эш графигы, почта адресы,

электрон поча адресы, муниципаль контроль органының белешмә телефоннары, төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру өчен кирәkle документлар исемлеге, административ регламент тексты, хезмәткәрләрнең гамәлләренә (гамәл кылмавына) һәм каарларына шикаять белдерү тәртибе турында мәгълүмат урнаштырыла.

2.2. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль түләүсез нигездә башкарыла.

2.3. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру сроклары.

Тикшерү үткәру вакыты авыл жирлеге хакимиятенең тикшерү үткәру турындагы каарында курсәтелә.

Юридик затларга һәм шәхси эшмәкәрләргә карата тикшерүләр үткәру вакыты егерме эш көненнән дә артмаска тиеш.

Бер кече эшмәкәрлек субъектына карата планлы күчмә тикшерүне үткәрүнең гомуми вакыты кече предприятие өчен илле сәгатьтән һәм микропредприятиеләр өчен елына унбиш сәгатьтән артмаска тиеш.

Муниципаль контроль органы вазыйфай затларының дәлилләнгән тәкъдимнәре нигезендә катлаулы һәм (яки) озак вакытлы тикшеренүләр, сынаулар, махсус экспертизалар һәм тикшеренүләр үткәру зарурилыгы белән бәйле аерым очракларда күчмә тикшерүне үткәру вакыты Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районның Макаровкаавыл жирлеге житәкчесе тарафыннан егерме эш көненә, кече предприятиеләргә карата-илле сәгатькә, микро предприятиеләргә карата - унбиш сәгатькә кадәр озайтылырга мөмкин.

Планлы күчмә тикшерүләр үткәргәндә, документлар һәм (яки) мәгълүмат алганда, ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында тикшерү үткәру башкарма комитет житәкчесе тарафыннан ведомствоара мәгълүмати бәйләнешне гамәлгә ашыру өчен кирәkle срока, әмма ун эш көненнән дә артмыйча туктатылырга мөмкин. Тикшерүне кабат туктатып тору рөхсәт ителми.

Тикшерү үткәрүнең туктатылу вакыты гамәлдә булган чорда, муниципаль контроль органының кече эшмәкәрлек субъектының башка объектларында, биналарда, төzelмәләрендә, корылмаларында, бүлмәләрендә, бүтән объектларында күрсәтелгән тикшерү белән бәйле гамәлләре туктатыла.

3. Административ процедураларның составы, эзлеклелеге һәм сроклары

Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру түбәндәге административ процедураларны үз эченә ала:

- тикшерү үткәрү турында карап әзерләү һәм кабул итү;
- тикшерү үткәрү турында хәбәрнамә жибәрү;
- тикшерү үткәрү;
- тикшерү акты төзү;
- тикшерү барышында ачыкланган хокук болу очракларына карата чаралар күрү;

Тикшерүләрнең бердәм реестрын алыш бару, аңа тиешле мәгълүмат керту һәм аны ачу Дәүләт һәм закон тарафыннан саклана торган башка сер турында Россия Федерациясе законнары таләпләрен исәпкә алыш гамәлгә ашырыла.

Барлық административ процедуралар да законнар нигезендә тиешле вәкаләтләр бирелгән муниципаль контроль органы тарафыннан үтәлә.

Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль түбәндәге эзлеклелектә гамәлгә ашырыла:

3.1. Төзекләндерү өлкәсендә тикшерү үткәрү турында карап әзерләү һәм кабул итү планлы һәм планнан тыш тикшерүләр рәвешендә гамәлгә ашырыла.

3.1.1. Нигез башлау өчен әлеге процедуралы булып тора:

1) юридик затларны һәм индивидуаль эшкуарларны планлы тикшерүләр үткәрүнең еллык планында күрсәтелгән тикшерүне үткәрү датасының килеп житүе;;

2) 3.1.2.пунктында күрсәтелгән нигезләр. Административ регламент.

Планлы тикшерүләр жирлек башкарма комитеты житәкчесе тарафыннан расланган планлы тикшерүләр планы нигезендә үткәрелә.

Юридик затларга һәм шәхси эшмәкәрләргә карата ел саен планлы тикшерүләр планы 2008 елның 26 декабрендәге 294-ФЗномерлы Федераль закон нигезендә эшләнә һәм прокуратура белән килештерелә.

Планлы тикшерүләр үткәрүнең еллык планын әзерләү, аны прокуратура органнарына тапшыру һәм килештерү тәртибе, шулай ук планлы тикшерүләр үткәрүнең еллык планының типлаштырылган формасы Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә.

Жирлек башкарма комитеты житәкчесе тарафыннан расланган Ел саен юридик затларга, шәхси эшмәкәрләргә карата тикшерү планы кызыксынган

затларга аны жирлек Башкарма комитетының рәсми сайтында урнаштыру юлы белән житкөрелә.

3.1.2. Планнан тыш тикшеру үткәрү өчен нигез булып тора:

- 1) муниципаль хокукый актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләрне һәм (яисә) таләпләрне бозуларны бетерү турында юридик зат, шәхси эшмәкәр тарафыннан элегрәк бирелгән күрсәтмәнен үтәлүү срокы тәмамлануы;;
  - 2) юридик заттан яисә индивидуаль эшкуардан, юридик затка, индивидуаль эшкуардан, юридик затка, индивидуаль эшкуарга тиешле планнан тыш тикшеру уздыру хокукина хокукый статус, махсус рөхсәт (лицензия) бирү, рөхсәт бирү (Килештерү), рөхсәт бирү (Килештерү), хокукый статус, махсус рөхсәт (лицензия) бирү кагыйдәләре белән карапган булса, Эшчәнлекнен аерым төрләрен гамәлгә аширу хокукина хокукый статус, махсус рөхсәт (лицензия) бирү турында гаризалар керү (Килештерү).);
  - 3) юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр белән үзара бәйләнешсез хезмәттәшлек итүне тикшереп тору буенча чаралар нәтижәләрен анализлау, дәүләт контроле (күзәтчелеге) органнарына, муниципаль контроль органнарына гражданнардан, шул исәптән шәхси эшмәкәрләрдән, юридик затлардан, дәүләт хакимиите органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакүләм мәгълүмат чараларыннан килгән мөрәҗәгатьләрне һәм гаризаларны карау һәм алдан тикшерү нәтижәләре буенча жирлек башкарма комитеты вазыйфаи затын дәлилле тәкъдим итү.:
- a) гражданнар тормышына, сәламәтлегенә, хайваннарга, үсемлекләргә, әйләнә-тирә мохиткә, Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларына (тарих һәм мәдәният һәйкәлләренә), музей предметларына һәм музей коллекцияләренә, аеруча кыйммәтле, шул исәптән уникаль документларына, Россия Федерациясе Архив фонды документларына, Милли китапханә фонды составына керә торган аеруча тарихи, фәнни, мәдәни әһәмияткә ия булган документларга, дәүләт иминлегенә, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр куркынычына ия булган документларга, шулай ук;
  - б) Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларына (тарих һәм мәдәният һәйкәлләренә), музей предметларына һәм музей коллекцияләренә, аерucha кыйммәтле, шул исәптән уникаль, Россия Федерациясе Архив фонды документларына, Милли китапханә фонды составына керүче аеруча тарихи, фәнни, мәдәни әһәмияткә ия булган документларга, дәүләт иминлегенә, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр барлыкка килүгә гражданнарның тормышына, сәламәтлегенә, сәламәтлегенә, сәламәтлегенә, сәламәтлегенә зиян китерү.

4) законнарың үтәлешенә күзәтчелек кысаларында прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәжәгатьләр буенча планнан тыш тикшерү уздыру турындагы прокурор таләбе нигезендә.

Әлеге административ регламентның 3 бүлгегендәге 3.1.2 пунктының 2 пунктчасында күрсәтелгән нигезләр буенча юридик затларны һәм шәхси эшмәкәрләрне планнан тыш тикшерү прокуратура белән килештерелгәннән соң үткәрелергә мөмкин.

Әгәр гражданнар тормышына, сәламәтлегенә, хайваннарга, үсемлекләргә, эйләнә-тире мохиткә, мәдәни мирас объектларына (тарих һәм мәдәният һәйкәлләренә), дәүләт иминлегенә, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр барлыкка килүгә, кичектергесез чаралар күрү зарурлығына бәйле рәвештә, муниципаль хокукий актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләрне һәм таләпләрне бозуларны ачыклауга, муниципаль контроль органы планнан тыш урынга чыгып тикшерүне үткәрүгә кичекмәстән "җирле үзидарә турында" 2008 елның 26 декабрендәге 294-ФЗномерлы Федераль законның 10 статьясындагы 6 һәм 7 өлешләрендә каралган документларны, прокуратура органнарына егерме дүрт сәгать эчендә мөрәжәгать итәргә кирәк. Бу очракта прокурор яки аның урынбасары тиешле документлар кергән көнне планнан тыш тикшерү үткәрүне килештерү турында Карап кабул итә.

Юридик зат, шәхси эшмәкәр эшчәнлеге нәтиҗәсендә гражданнар тормышына, сәламәтлегенә, хайваннарга, үсемлекләргә, эйләнә-тире мохиткә, Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларына (тарих һәм мәдәният һәйкәлләренә), музей предметларына һәм музей коллекцияләренә, аеруча кыйммәтле, шул исәптән уникаль, Россия Федерациясе Архив фонды документларына, Милли китапханә фонды составына керүче аерым тарихи, фәнни, мәдәни әһәмияткә ия документларга, дәүләт иминлегенә, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыгарга мөмкин булган планнан тыш тикшерү үткәрү башлануы турында юридик затларга, шәхси эшмәкәрләргә хәбәр итү таләп ителми.

Муниципаль хокукий актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләрнең һәм таләпләрнең үтәлешен планнан тыш тикшерүләр прокуратура белән килешмичә гамәлгә ашырыла.

3.2. Тикшерү үткәрү турында хәбәрнамә әзерләү һәм жибәрү

3.2.1. Планлы тикшерү үткәрү турында муниципаль контроль органы тарафыннан планлы тикшерүне үткәрүгә кадәр өч эш көненнән дә соңга калмыйча планлы тикшерүне үткәрү турында жирлек администрациясе күрсәтмәсөнән күчермәсөн тапшыру турында белдерү кәгазе һәм (яки)

көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланган һәм юридик затның, шәхси эшкуарның электрон почта адресы буенча жибәрелгән электрон документ ярдәмендә, әгәр мондый адрес юридик затларның бердәм дәүләт реестрында, шәхси эшмәкәрләрнең Бердәм дәүләт реестрында булса, йә элек юридик зат, шәхси эшмәкәр тарафыннан муниципаль контроль органына яки башка үтемле юл белән жибәрелгән булса.

3.2.2. Планнан тыш күчмә тикшерүне үткәру турында, әлеге Регламентның 3 бүлгендәге 3.1.2 пунктында күрсәтелгән планнан тыш күчмә тикшерүдән тыш, юридик затка, шәхси эшмәкәр, гражданинга аны үткәру башланганчы егерме дүрт сәгать алдан муниципаль контроль органы тарафыннан хәбәр итәлә.

Административ процедураны үтәү вакыты-1 сәгать.

3.3. Тикшерү үткәру төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль предметы булып юридик затларның, шәхси эшмәкәрләрнең, гражданнарның муниципаль хокукий актларда билгеләнгән таләпләрне үтәвен тикшерү тора.

Тикшерү авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесенең тикшерү үткәру турындагы күрсәтмәсе нигезендә башкарыла. Тикшерү тикшерү үткәру турында каарда күрсәтелгән вазыйфаи затлар тарафыннан гына үткәрелергә мөмкин. Тикшерү документар тикшерү һәм (яки) күчмә тикшерү формасында үткәрелә. Документар тикшерү (планлы һәм планнан тыш) муниципаль контроль органы урнашкан урын буенча үткәрелә.

Муниципаль контроль органы карамагындағы документлардагы белешмәләрнең дөреслеге нигезле шик тудыра яки бу белешмәләр төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль гамәлгә ашырыла торган затларның, муниципаль хокукий актларда билгеләнгән таләпләрнең үтәлешен бәяләргә мөмкинлек бирми икән, муниципаль контроль органы мондый затлар адресына документар тикшерү барышында карау өчен кирәkle башка документларны тәкъдим итү таләбе белән дәлилләнгән запрос жибәрә.

Запроска авыл жирлеге администрациясе тарафыннан документар тикшерү үткәру турындагы күрсәтмәнең мәнене күшүп бирелә.

Мотивацияләнгән запрос алынганнан соң ун эш көне эчендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыра торган зат запроста күрсәтелгән документларны муниципаль контроль органына жибәрергә тиеш.

Запроста күрсәтелгән документларны шәхси эшмәкәр, аның вәкаләтле вәкиле, житәкче, юридик затның бүтән вазыйфаи заты имzasы белән (булганда) мәнене белән таныкландыру күчермәләр рәвешендә тапшырыла. Юридик зат, шәхси эшмәкәр запроста күрсәтелгән документларны

көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланган электрон документлар рәвешендә тапшырырга хокуклы.

Юридик зат, шәхси эшкуар запроста күрсәтелгән документларны Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә электрон документлар рәвешендә тапшырырга хокуклы.

Эгәр Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, муниципаль контроль органына тапшырыла торган документларның күчермәләренең нотариаль таныклыгын таләп итү рөхсәт ителми.

Документтар тикшеру барышында тапшырылган документларда хаталар һәм (яки) каршылыklар ачыкланган яки бу документлардагы белешмәләрнең муниципаль контроль органы булган документларга һәм (яки) төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру барышында алынган белешмәләргә туры килмәве ачыкланган очракта, бу хакта мәгълүмат төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль үткәрелә торган затка, ун эш көне эчендә язма рәвештә кирәkle аңлатмалар бирү таләбе белән жибәрелә.

Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль уздырыла торган зат, муниципаль контроль органына тапшырылган документларда ачыкланган хаталарга һәм (яки) каршылыklарга карата аңлатма бирә яисә югарыда күрсәтелгән белешмәләрнең туры килмәвенә карата, яисә аның вәкаләтле вәкиле элек бирелгән документларның дөреслеген раслый торган өстәмә муниципаль контроль органына тапшыра ала.

Күчмә тикшеру (планлы һәм планнан тыш) юридик затның урнашу урыны, шәхси эшмәкәр эшчәнлеге һәм (яки) аларның эшчәнлеген фактта гамәлгә ашыру урыны буенча, гражданин карамагында булган мәлкәтнең урнашу урыны буенча үткәрелә.

Административ процедураны үтәү вакыты авыл жирлеге администрациясенең тикшерү үткәру турындагы боерыгында күрсәтелә.

Документтар тикшерү үткәре торган муниципаль контроль органы житәкче яки юридик затның бүтән вазыйфаи заты, шәхси эшмәкәр, аның вәкаләтле вәкиле тарафыннан тапшырылган аңлатмаларны һәм документларның дөреслеген раслый торган документларны каарга тиеш. Муниципаль контроль органының вәкаләтле вазыйфаи заты тапшырылган аңлатмалар һәм документлар каралғаннан соң яисә аңлатмалар булмаганды, муниципаль контроль органы муниципаль хокукый актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләрне яисә таләпләрне бозу билгеләрен ачыкласа, күчмә тикшерү үткәрергә хокуклы. Күчмә тикшерүне уздырганда юридик заттан, шәхси эшмәкәрдән документлар һәм (яки) документтар тикшерү барышында алар тарафыннан тапшырылган мәгълүматны таләп итү тыела. Күчмә тикшерү

(планлы һәм планнан тыш) юридик затның урнашу урыны, шәхси эшмәкәр эшчәнлеге һәм (яки) аларның эшчәнлеген фактта гамәлгә ашыру урыны буенча, гражданин карамагында булган мөлкәтнең урнашу урыны буенча үткәрелә.

3.4. Тикшерү актын төзү.

Тикшерү нәтижәләре буенча тикшерү акты төзелә.

Тикшерү актына продукция үрнәкләрен, әйләнә-тирә мохит объектларын һәм житештерү тирәлеге объектларын тикшерү пробаларын сайлап алу беркетмәләре, үткәрелгән тикшеренүләр, сынаулар һәм экспертизалар беркетмәләре яки бәяләмәләре, муниципаль хоқукий актларда билгеләнгән таләпләрне бозган өчен җаваплылык йөкләнә торган юридик зат хезмәткәрләренең, индивидуаль эшкуар хезмәткәрләренең аңлатмалары, ачыкланган бозуларны бетерү турында күрсәтмәләр һәм тикшерү нәтижәләренә бәйле башка документлар яисә аларның күчермәләре теркәлә.

Тикшерү акты ике нөсхәдә тәмамланғаннан соң турыдан-туры рәсмиләштерелә, аларның берсе күшымталарның күчермәләре белән муниципаль контроль башкарылучы затка, житәкчегә, башка вазыйфаи затка яисә аларның вәкаләтле вәкилләренә тикшерү акты белән танышудан баш тарту турында язма белән тапшырыла.

Муниципаль контроль гамәлгә ашырыла торган житәкче, башка вазыйфаи зат яисә вәкаләтле зат булмаган очракта, шулай ук тикшерелүче затның тикшерү акты белән танышудан яки танышудан баш тартуыннан баш тарткан очракта, акт заказлы почта аша тапшыру турында уведомление белән жибәрелә, ул муниципаль контроль органы эшендә саклана торган тикшерү акты нөсхәсенә теркәлә. Тикшерелүче затның муниципаль контроль кысаларында электрон рәвештә үзара бәйләнешне гамәлгә ашыру ризалыгы булганда, тикшерү акты әлеге актны төзегән затның, муниципаль контроль гамәлгә ашырыла торган затка яисә аның вәкаләтле вәкиленә көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә жибәрелергә мөмкин. Шул ук вакытта әлеге актны төзегән затның көчәйтелгән квалификацияле электрон имzasы белән имзаланган электрон документ формасында тикшерелә торган затка әлеге документны алуны раслауны тәэмин итүче ысул белән юлланган акт тикшерелә торган зат тарафыннан алынган булып санала.

Дәүләт, коммерция, Хезмәт, башка серләрне тәшкил иткән тикшерү нәтижәләре Россия Федерациясе законнарында каралган таләпләрне үтәп рәсмиләштерелә.

Муниципаль контроль органының вазыйфаи заты тикшерүләрне исәпкә алу журналында үткәрелгән тикшерү турында язуны башкара, аны юридик затлар һәм шәхси эшмәкәрләр 26.12.2008 ел, №294-ФЗ Федераль закон нигезендә алыш барырга хокуклы.

Тикшерүләрне исәпкә алу журналы булмаганда, бу хакта тикшерү актында язып куела.

Тикшерү актында бәян ителгән фактлар, нәтижәләр, тәкъдимнәр белән килешмәгән очракта йә ачыкланган бозуларны бетерү турында күрсәтмә бирелгән күрсәтмә белән килешмәгән очракта, тикшерү акты алыштаннан соң унбиш көн эчендә, тикшерү актына карата язма рәвештә каршы килү һәм (яисә) ачыкланган бозуларны бетерү турында бирелгән күрсәтмәнә яисә аның аерым нигезләмәләрен муниципаль контроль органына тапшырырга хокуклы.

Шул ук вакытта юридик зат, шәхси эшмәкәр, гражданин мондый каршылыкларга мондый каршылыкларның нигезлелеген раслый торган документларны яисә аларның расланган күчермәләрен яисә килештерелгән вакытта аларны муниципаль контроль органына тапшырырга хокуклы.

Административ процедураны үтәү вакыты-тикшерү тәмамланган көнне. Тикшерү актын төзү өчен үткәрелгән тикшерүләр, сынаулар, махсус тикшерүләр, экспертизалар нәтижәләре буенча бәяләмәләр алыша кирәк булса, тикшерү акты контроль чаралары тәмамланганнан соң өч эш көненнән дә артмаган вакытка төзелә һәм житәкчегә, башка вазыйфаи затка яки юридик затның вәкаләтле вәкиленә, индивидуаль эшкуарга, аның вәкаләтле вәкиленә подписка астында тапшырыла яисә заказлы почта аша (әлеге актын төзегән затның көчәйтеген квалификацияле электрон имzasы белән имзаланган электрон документ формасында) һәм (яисә) тапшыру турында белдерү кәгазе белән һәм (яки) дәүләт контроле (күзәтчелеге) яисә муниципаль контроль кысаларында күрсәтелгән документны алуны раслауны тәэмин итә торган ысул белән. Бу чакта күрсәтелгән документны тапшыру турында белдерү һәм (яисә) алуны башка раслау дәүләт контроле (күзәтчелеге) органы яисә муниципаль контроль органы эшендә саклана торган тикшерү акты нөсхәсенә теркәлә.

3.5. Тикшерү яки планлы (рейд) тикшерү, тикшерү үткәргәндә ачыкланган хокук бозу очракларына карата чаралар күрү.

Тикшерү уздырганда муниципаль контроль, муниципаль хокукий актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләрне яисә таләпләрне бозган затлар ачыкланган очракта, тикшерү үткәргән вәкаләтле вазыйфаи затлар Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә үтәлергә тиеш:

1) юридик затка, индивидуаль эшкуарга ачыкланган бозуларны бетерү турында, аларны бетерү срокларын һәм (яисә) милли китапханә фонды составына керүче аерым тарихи, фәнни, мәдәни әһәмияткә ия булган документлар, дәүләт иминлеге, дәүләт иминлеге, милке, милке, милеккә, милеккә зыян китерүне булдырмау буенча чаралар үткәрү турында күрсәтмә бирергә; 1) Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларына (тарих һәм мәдәният һәйкәлләренә), музей предметларына һәм музей коллекцияләренә, аеруча кыйммәтле, шул исәптән уникаль, шул исәптән Россия Федерациясе Архив фонды документларына, Милли китапханә фонды составына керүче аерым тарихи, фәнни, мәдәни һәм юридик затларга, дәүләт яисә муниципаль милеккә, табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр барлыкка килүне кисәтү буенча, шулай ук федераль законнарда каралган башка чаралар;

2) Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларына (тарих һәм мәдәният ядкярләренә), музей предметларына һәм музей коллекцияләренә, аерucha кыйммәтле, шул исәптән уникаль документларына, Милли китапханә фонды составына керүче аерucha тарихи, фәнни, мәдәни әһәмияткә ия булган документларга, дәүләт иминлеген тәэмүн итү, табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр барлыкка килүне кисәтү буенча чаралар күрергә, шулай ук Россия Федерациясе Архив фонды составына керүче аерым тарихи, фәнни, мәдәни әһәмияткә ия булган документлар, ачыкланган бозуларга юл куйган затларны жаваплылыкка тарту буенча.

Тикшерү барышында юридик зат, аның филиалы, вәкиллекләре, структур бүлекчәсе, шәхси эшмәкәр эшчәнлеге, алар тарафыннан биналар, корылмалар, Корылмалар, биналар, жайламалар, мондый объектлардан, транспорт чараларыннан файдалану, алар тарафыннан житештерелә һәм сатыла торган товарлар (башкарыла торган эшләр, күрсәтелә торган хезмәтләр) гражданнарның сәламәтлегенә, хайваннар, үсемлекләргә, әйләнәтире мохиткә, мәдәни мирас объектларына (тарих һәм мәдәният һәйкәлләренә), Россия Федерациясе Музей фонды составына кертелгән музей предметларына һәм музей коллекцияләренә, аерucha кыйммәтле, шул исәптән уникаль, Россия Федерациясе Архив фонды документларына, Милли китапханә фонды составына керүче, дәүләт иминлегенә, табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр барлыкка килүгә яисә мондый зыян китерелүгә аерucha тарихи, фәнни, мәдәни әһәмияткә ия булган документларга, муниципаль контроль органы юридик затның, аның филиалының, вәкиллекенең, структур бүлекчәсенең, индивидуаль эшкуарның административ хокук бозулар турсында Россия Федерациясе кодексы белән билгеләнгән тәртиптә зыян китерүне яисә аны вакытлыча тыюны, гражданнарның гомере, сәламәтлеге һәм әйләнәтире мохит өчен куркыныч

тудыручы продукцияне тартып алуны, әйләнештән гражданнарга житкерүне, шулай ук шулай ук башка юридик затларны, шәхси эшмәкәрләрне зыян китеүү куркынычы болу һәм аны булдырмау ысуллары турында теләсә нинди үтемле ысул белән мәгълүмат алышга кирәк.

Күрсәтмә күрсәтмәдә билгеләнгән срокта муниципаль контроль гамәлгә ашырыла торган затлар тарафыннан мәжбүри үтәлергә тиеш. Элегрәк бирелгән күрсәтмәнен үтәлү срогы чыккач, әлеге административ регламентта каралган тәртиптә планнан тыш тикшерү үткәрү өчен нигез булып тора.

Планлы (рейд) тикшерүләр, муниципаль хокукый актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләрне һәм таләпләрне бозуларны ачыклау һәм тикшерү барышында муниципаль контроль органының вәкаләтле вазыйфаи заты үз компетенциясе чикләрендә мондый хокук бозуларны булдырмау буенча ҹаралар күрә, шулай ук юридик затка, индивидуаль эшкуарга планнан тыш тикшерү билгеләү турында Карап кабул итү өчен, җирлек башкарма комитеты житәкчесенә язма рәвештә, 2008 елның 26 декабрендәге 294-ФЗ номерлы Федераль законның 10 статьясындагы 2 өлешенең 2 пунктында күрсәтелгән нигезләр буенча, ачыкланган хокук бозулар турында мәгълүмат житкәрә.

Планлы яисә планнан тыш күчмә тикшерүне үткәрү индивидуаль эшкуар, аның вәкаләтле вәкиле, житәкчесе яки юридик затның бүтән вазыйфаи заты булмау сәбәпле, йә юридик зат, индивидуаль эшкуарның, аның вәкаләтле вәкиленең, юридик затның бүтән гамәлләре (гамәл кылмавы) белән бәйле рәвештә, тикшерү уздыру мөмкин булмауга бәйле рәвештә, дәүләт контроле (күзәтчелеге) органының, муниципаль контроль органының вазыйфаи заты, аны үткәрүнең сәбәпләрен күрсәтеп, тиешле тикшерү уздыру мөмкинлеге булмау турында акт төзи. Бу очракта дәүләт контроле (күзәтчелеге) органы, муниципаль контроль органы, тиешле тикшерү уздыру мөмкинлеге турында акт төзелгәннән соң өч ай эчендә мондый юридик затка, индивидуаль эшкуарга карата планлы яки планнан тыш тикшерү үткәрү турында Карап кабул итәргә хокуклы.

Муниципаль контроль органының вәкаләтле вазыйфаи затлары Административ хокук бозулар турында Татарстан Республикасы кодексында каралган хокук бозулар өчен (Татарстан Республикасы законнарында каралган җирле үзидарә органнары вәкаләтләре кысаларында) каралган хокук бозулар өчен юридик һәм вазыйфаи затларга карата беркетмәләр төзи һәм тикшерү тәмамланғаннан соң дәүләт контроле (күзәтчелеге) органына яисә дәүләт хакимиятенең башка органына жибәрелә, аның вәкаләтендә затларны юридик җаваплылыкка тарту карала.

Административ процедураны үтәү вакыты-3 эш көненнән дә артмый.

4. Контроль тәртибе һәм формалары

4.1. Муниципаль контрольнең үтәлешен контрольдә тоту авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе тарафыннан агымдагы контроль һәм планлы һәм планнан тыш тикшерүләр үткәру рәвешендә башкарыла.

4.2. Агымдагы контроль төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыручи вазыйфаи затларның административ процедураларны үтәү тәртибен билгеләүче норматив хокукый актлар һәм методик рекомендацияләр, мөрәжәгать итүчеләрнең хокукларын бозу очракларын ачыклау һәм бетерү, каарлар кабул итү, мөрәжәгать итүчеләргә җаваплар әзерләү рәвешендә гамәлгә ашырыла.

4.3. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольнең тулышының һәм сыйфатын планлы тикшерүләр елына кимендә бер тапкыр үткәрелә. Планнан тыш тикшерүләр мөрәжәгать итүчеләрнең муниципаль контроль органы вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмауларына) шикаятыләре кергәндә, шулай ук жирлекнең башкарма комитеты йөкләмәсе буенча үткәрелә.

4.4. Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру өчен җаваплы вәкаләтле вазыйфаи зат әлеге административ регламентта курсәтелгән һәр административ процедураны үтәү вакыты һәм тәртибе өчен, Россия Федерациясе законнары нигезендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру барышында кабул ителә торган барлық гамәлләр (гамәл кылмау) һәм (яисә) каарлар өчен җавап tota.

4.5. Төзекләндерү өлкәсендә гражданнар, аларның берләшмәләре һәм оешмалары тарафыннан Муниципаль контрольне гамәлгә ашыруны тикшереп тору жирлек Башкарма комитетының Интернет мәгълүмати-коммуникацион чөлтәрендәге рәсми сайтында урнаштырылган тиешле мәгълүматлардан файдаланып, шулай ук Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә һәм рәвешләрдә гамәлгә ашырыла.

**5. Муниципаль хезмәтләр курсату функцияләрен гамәлгә ашыручы
муниципаль контроль органы каарларына һәм гамәлләренә (гамәл
кылмавына) шикаяты бирүнен, шулай ук аларның вазыйфаи затларына,
муниципаль хезмәткәрләрнең судтан тыш) тәртибе**

5.1. Кызыксынган затлар муниципаль контроль органының вазыйфай заты

- Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Макаровкаавыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесенә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру барышында гамәлгә ашырыла торган гамәлләргә (гамәл кылмавына) һәм каарларга карата шикаять бирергә хокуклы.

5.2. Судка кадәр (судтан тыш) шикаять бирү предметы Әлеге административ регламент нигезендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру барышында муниципаль контроль органы вазыйфай заты тарафыннан гамәлгә ашырыла торган гамәлләр (гамәл кылмау) һәм каарлар булырга мөмкин.

5.3. Шикаятькә җавап бирелми торган шикаятьне һәм очракларны карауны туктату өчен нигезләрнең тулы исемлеге

5.3.1. Шикаятьне карауны туктату өчен нигезләр юк.
Шикаятькә җавап бирелмәгән очраклар Исемлеге:

1) язма мәрәжәгать (шикаять) алынганда, анда лицензиясез йә мәсхәрәле белдерү, вазыйфай затның тормышына, сәламәтлегенә һәм милкенә куркыныч янау, шулай ук аның гайлә әгъзаларына мәрәжәгатьне анда куелган сорауларның асылы буенча җавапсыз калдырырга һәм мәрәжәгать жибәргән кызыксынган затка хәбәр итәргә хокуклы.;

2) язма мәрәжәгатьтә (шикаятьтә) мәрәжәгатьне (шикаятьне) жибәргән гражданинның фамилиясе яисә җавап жибәрелергә тиешле почта адресы күрсәтелмәгән очракта;

3) язма мәрәжәгать (шикаять) тексты укулуга бирелмәсә, мәрәжәгать (шикаять) каралырга тиеш түгел, әгәр аның фамилиясе һәм почта адресы укулуга тапшырылса, мәрәжәгатьне жибәргән кызыксынган затка бу хакта хәбәр ителә;

4) суд каарына шикаять бирелә торган мәрәжәгать, әлеге суд каарына шикаять бирү тәртибен аңлатып, мәрәжәгать (шикаять) жибәргән кызыксынган затка кире кайтарыла;

5) кызыксынган затның мәрәжәгатендә (шикаятьенدә) аңа элек жибәрелгән мәрәжәгатьләргә (шикаятьләргә) бәйле рәвештә берничә тапкыр язмача җаваплар бирелгән мәсьәлә булса, һәм бу очракта (шикаятькә) Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Макаровкаавыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе чираттагы мәрәжәгатьнең (шикаятьнең) нигезсезлеге һәм әлеге кызыксынган зат белән әлеге мәсьәлә буенча язылуны туктату турында Каар кабул итәргә хокуклы, әлеге мәрәжәгать (шикаять) һәм элек жибәрелгән мәрәжәгатьләр (шикаять) Татарстан Республикасы Лаеш

муниципаль районы Макаровкаавыл жирлеге башкарма комитетына Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль района Янтык авыл жирлеге;

6) әгәр мөрәжәгатьтә (шикаятында) куелган мәсьәләнең асылы буенча жавап федераль закон тарафыннан сакланучы серне тәшкил итүче, мөрәжәгать жибәргән кызыксынган затка дәүләт яисә бүтән серне тәшкил итүче белешмәләрне хәбәр итмичә бирелмәсә, күрсәтелгән белешмәләрне хәл итү мөмкин булмауга бәйле рәвештә, анда куелган мәсьәләнең асылы буенча жавап бирү мөмкинлеге турында хәбәр ителә. Мөрәжәгатьтә куелган сорауларның асылы буенча жавап бирелмәгән сәбәпләр бетерелгән очракта, кызыксынган зат кабат Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль района Макаровкаавыл жирлеге башкарма комитетына мөрәжәгать жибәрергә хокуклы.;

7) әгәр язма мөрәжәгать тексты тәкъдим, гариза яки шикаятында асылын билгеләргә мөмкинлек бирми икән (мөрәжәгатьне теркәгәннән соң жиде көн эчендә мөрәжәгать жибәргән гражданга хәбәр ителә);

8) жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка язмача мөрәжәгать көргән очракта, жавап "Россия Федерациясе гражданнының мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында" 02.05.2006 ел, № 59-ФЗ Федераль законның 10 статьясындагы 4 өлеше нигезендә Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль района Макаровкаавыл жирлеге башкарма комитетының "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә (мөрәжәгать жибәргән гражданга) мөрәжәгать теркәлгән көннән жиде көн эчендә "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә рәсми сайтның электрон адресы хәбәр ителә, анда мөрәжәгатьтә куелган сорауга жавап урнаштырылган, шул ук вакытта мөрәжәгатьтә күрсәтелгән суд карарына шикаять бирелгән зат кире кайтарылмый).

5.4. Судка кадәр (судтан тыш) шикаять бирү процедурасын башлау өчен нигезләр

5.4.1. Судка кадәр (судтан тыш) шикаять бирү процедурасын башлау өчен кызыксынган зат тарафыннан язмача кәгазьдә яки электрон формада шикаять бирү нигез булып тора.

5.4.2. Шикаятыләр турыдан-туры Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль района Макаровкаавыл жирлеге башкарма комитетына жибәрелә яисә әлеге административ регламентның 2.1 пунктында күрсәтелгән почта аша, яисә әлеге административ регламентның 2.1 пунктында күрсәтелгән электрон почта адресы буенча электрон документ рәвешендә жибәрелә.

5.5. Кызыксынган затларның шикаятыне нигезләү һәм карау өчен кирәклे мәгълүмат һәм документлар алуға хокуклары

5.5.1. Кызыксынган зат шикаятыне нигезләү өчен кирәкле мәгълүматны һәм документларны, бу башка затларның хокукларына, ирекләренә һәм законлы мәнфәгатьләренә қагылмаган һәм күрсәтелгән документларның Россия Федерациясе законы белән саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләре булмаган очракта алышга хокуклы.

5.6. Шикаятыне карау сроклары

5.6.1. Шикаяты аны теркәгәннән соң 30 көн эчендә каралырга тиеш.

Аерым очракларда, шулай ук запросны дәүләт органына, җирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка җибәргән очракта, шикаятыне карау срокы 30 көннән дә артмыйча озайтылырга мөмкин, бу хакта шикаятыне биргән затка, озайту сәбәпләрен күрсәтеп, язма рәвештә хәбәр ителә.

5.7. Судка кадәр (судтан тыш) шикаяты бирү нәтижәсе.

5.7.1. Шикаятыне карау нәтижәләре буенча карап кабул ителә:

1) Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру барышында кабул ителгән муниципаль контроль органы вазыйфаи затының гамәлләрен (гамәл кылмауларын) һәм (яисә) карапларын дөрес дип тану һәм шикаятыне канәгатьләндерүдән баш тарту турында;

2) Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда кабул ителгән муниципаль контроль органы вазыйфаи затының гамәлен (гамәл кылмавын) һәм (яисә) карапларын, Россия Федерациясе Хезмәт законнарында һәм муниципаль хезмәт турында Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында караплан жаваплылык чараларын, муниципаль контроль органы вазыйфаи затына әлеге административ регламент нигезендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру барышында гамәлгә ашырыла торган (кабул ителгән) карапның һәм үзе артыннан кызыксынган затының шикаятен китергән жаваплылык чараларын бетерү максатларында билгеләү хокуксыз дип тану турында.

5.7.2. Кызыксынган затка кабул ителгән карап һәм кабул ителгән карап нигезендә үткәрелгән гамәлләр турында хәбәрнамә җибәрелә.

5.7.3. Муниципаль контроль органының конкрет вазыйфаи затларының карапларына, гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаяты биргән кызыксынган затының мөрәҗәгатьләре әлеге вазыйфаи затларга карау һәм (яки) жавап бирү өчен җибәрелә алмый.

